Kuriér Katolíckej univerzity

INFORMAČNÝ SPRAVODAJCA KATOLÍCKEJ UNIVERZITY V RUŽOMBERKU ROČNÍK IV. ČÍSLO 3/2005

Povolanie znamená vzrast a šťastie

Vzdelávanie a výchova človeka i spoločnosti k stále novej a vyššej kvalite je celoživotný proces (pre jednotlivca) a dejinný proces (pre spoločnosť). Zjavenie hovorí, že sme stvorení na Boží obraz, na obraz Trojice. Tým je o výchove a vzdelávaní povedané maximum. „Personalistickým základom“ je však osobné povolanie každého človeka byť obrazom Božím.

Povolanie je výzva Otca, ktorý na nás zhliadol od večnosti. Od Osoby a osobne je každý povolaný. Potom prišiel okamžik, keď sme sa narodili. Máme povolanie individuálne, teda osobné, originálne a jedinečné. Povolanie je dialogické – vyžaduje neustálu konfrontáciu a odpoveď. Povolanie je i vyznačením a nutne prináša zodpovednosť. V čom pozostáva? Že som si vybral študijný odbor, zložil prijímacie pohovory a študujem, alebo prednášam, že som slobodný, alebo zasvätený v manželstve či v celibáte? Oženiť a vydať sa znamená získať partnera, deti a rodinu a stratiť stav „slobodný“, a to s radosťou. Stať sa kňazom podobne – získať Boha, cirkev, duše a stratiť stav „slobodný“ – s radosťou. Slobodne neznamená, že robím, čo mi vyhovuje. Slobodne je slobodne od seba samého, od domnienok, ktoré som si urobil, programov, čo som si sám naplánoval, a od tých „kabátov“, čo som ušil na iných... Neraz primnoho pracujeme, inokedy primálo počúvame, niektorí priveľa vyžadujeme alebo nadmerne očakávame. Ak sa človek pri vývoji nekontroluje – zaostáva a nie je šťastný. Aká potreba oslobodiť sa od seba samého, od vlastného ja! Potom prichádza pokoj a človek rastie.

Pokračovanie na 2. strane »

Bioethics Challenges of the Present Times

Fotky z konferencie nájdete na 6. – 7. strane.

Vážená akademická obec,

je advent – obdobie prípravy slávenia Narodenia Pána, obdobie, v ktorom si pripomíname príchod Božieho Syna medzi nás.

Čakajme s nádejou, že príchod Dieťaťa narodeného v jasličkách nás naplní radosťou a požehnaním.

Viem, že aj Katolícka univerzita v Ružomberku, jej študenti i pedagógovia, chce prežiť toto obdobie v modlitbe, chce rásť vo viere a svoju vieru prenášať na svojich nasledovníkov i potomkov. Poslaním univerzity je prispievať k rastúcemu bohatstvu ľudského poznania vo svetle katolíckej viery, vychovávať vzdelaného a súčasne mravného odborníka. Na túto úlohu sme sa pripravovali pred piatimi rokmi, keď sme boli plní ideálov, optimizmu a nadšenia. V započatom diele sa treba neustále povzbudzovať.

Duchovne bohatý advent, radostné Vianoce a šťastný Nový rok 2006 želá

Váš rektor

Prorektor KU prof. Ľubomír Stanček zapaľuje sviečku na adventnom venci v budove rektorátu počas jeho slávnostného posvätenia

Z REKTOROVHO DIÁRA

3. októbra 2005 – účasť na slávnostnom otvorení akademického roka na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici

4. októbra 2005 – účasť na slávnostnom otvorení akademického roka v Czestochowej, Poľská republika – Akademia im. Jana Dlugosza

7. októbra 2005 – účasť na slávnostnom otvorení akademického roka Univerzity v Rzeszowe, Poľská republika

8. októbra 2005 – vyučovanie na detašovanom pracovisku v Levoči

10. októbra 2005 – pracovné stretnutie zástupcov UPaC s vedením univerzity

10. októbra 2005 – účasť na slávnostnom Veni Sancte v Košiciach – ekumenická bohoslužba

17. – 19. októbra 2005 – účasť na Muzikologickej konferencii v Ústí nad Labem, Česká republika

20. októbra 2005 – účasť na slávnostnom otvorení nového sídla Žilinského samosprávneho kraja v Žiline

25. októbra 2005 – člen habilitačnej komisie – habilitačné konanie PaedDr. Režný, PhD., UMB Banská Bystrica

25. októbra 2005 – pracovné stretnutie zástupcov vedenia KU so zástupcami Mondi Business Paper

27. októbra 2005 – zasadnutie Slovenskej rektorskej konferencie

27. októbra 2005 – pozvanie veľvyslanca Slovenskej republiky v Maďarsku a Jeleny Migašovej pri príležitosti významného životného jubilea doc. PhDr. Istvána Käfera, PhD., vedúceho Ústavu slavistiky Pázmanyho univerzity a člena Akreditačnej komisie SR

31. októbra 2005 – slávnostné prevzatie profesorského dekrétu od prezidenta Českej republiky Václava Klausa vo veľkej aule Karolina Univerzity Karlovej v Prahe

1. novembra 2005 – účasť na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady Univerzity Karlovej v Prahe

9. novembra 2005 – prednáška v rámci Týždňa vedy na KU „Hudba a jej interdisciplinárnosť"

10. novembra 2005 – účasť na odbornom seminári „Európska charta výskumných pracovníkov a Kódex správania pre nábor výskumných pracovníkov a ich aplikácia v slovenskej republike", slávnostné podpísanie Vyhlásenia o záväzku rektorov slovenských vysokých škôl o prijatí princípov „Európskej charty výskumných pracovníkov a Kódexu správania pre nábor výskumných pracovníkov" pod záštitou prof. Ing. Vladimíra Báleša, DrSc., prezidenta SRK

11. novembra 2005 – slávnostná imatrikulácia študentov 1. ročníka v Poprade

13. novembra 2005 – pozvanie na slávnostné odovzdávanie cien GRAND PRIX ĽUDOVEJ BANKY za vzdelanosť vynikajúcim absolventom vysokých škôl SR. Za Katolícku univerzitu bol ocenený absolvent Teologickej fakulty v Košiciach Mgr. Andrej Krivda.

14. novembra 2005 – zasadnutie Akademického senátu KU

15. novembra 2005 – zasadnutie Nadácie na podporu Katolíckej univerzity v Bratislave

18. novembra 2005 – pozvanie na oslavy 677. výročia mesta Kremnica a 240. výročia od začatia výstavby stĺpa sv. Trojice spojené so slávnostným požehnaním stĺpa

23. novembra 2005 – zasadnutie Kolégia rektora

26. novembra 2005 – vyučovanie na detašovanom pracovisku v Levoči

29. novembra 2005 – účasť na zasadnutí komisie pre obhajobu dizertačnej práce na PF KU

31. októbra 2005 prezident Českej republiky
Václav Klaus vymenoval
91 nových profesorov vysokých škôl.
Medzi nimi aj rektora
Katolíckej univerzity v Ružomberku
Borisa BANÁRYHO.

BLAHOŽELÁME PÁN PROFESOR!

Povolanie znamená vzrast a šťastie

» *Dokončenie z 1. strany*

Povolanie spočíva v spoznaní a v slobodnom plnení pravidiel na ceste, kde nás Boh povoláva. Povolanie zahŕňa plnosť a celkovú harmóniu osobnosti človeka, akého ho chce Boh, pre koho ho chce a tak, ako ho chce. Hlavným znakom je zameranie na lásku, lebo Boh je Láska. Potom človek je nutne šťastný a zviditeľňuje Božiu prítomnosť skutkami a slovami. A skutky sú nielen dekalóg, ale i cirkev a jej dokumenty (napríklad pre cirkevné fakulty a univerzity). Sú to i stanovy, vyhlášky a zámery vedenia školy v práve aktuálnej naliehavosti (dnes je to zvyšovanie kvality vedeckého a pedagogického procesu i na našej univerzite, aby sme jednotlivo i spoločne obstáli v blížiacom sa procese medzinárodnej akreditácie). Je to i osobná harmonicky vyvážená cesta v individuálnej slobode. Tu je dôležitý zvolený a osobný denný režim a týždenný, mesačný a ročný program. Tu vyvstáva i osobná a potom kolektívna zodpovednosť za Božie záujmy, za Cirkev, za spoločnosť. Ak niekto necíti zodpovednosť za seba a za svoje osobné i profesionálne poslanie, tak nie je veriacim v pravom zmysle slova. Ak áno, tak duc in altum – zatiahni na hlbinu. Božie nároky na nás treba uznať, aj keď sa máme dobre a darí sa nám. To je vzdať sa aj legitímnych túžob, či nárokov, keď svedomie radí uprednostniť Boží nárok väčšej lásky. Človek vo svojej pýche odmieta podriadiť sa Bohu aj v úspechoch aj v ťažkostiach. No pravá, plná a slobodná láska nepozostáva iba v prijatí nevyhnutnosti, ale v slobodnej voľbe Boha. Uprednostňuje ho pred ľuďmi, pred ich názormi, pred majetkom a vlastnením, pred mocou, pred pohodlnosťou. I v osobnom strácaní, v obete, v spoločenstve, v spolupráci. To znamená prinášať Boha do sveta a premieňať ho na opátstvo. Celý svet je náš, celá cirkev je naša, nič tu nie je, čo nám nepatrí.

Ján Pavol II. predostiera náročný program „Zatiahni na hlbinu". Nie je to nejaký nový program. Ale poznať Krista, milovať ho, nasledovať, aby sme mohli žiť trojičným životom a pretvárať s ním dejiny až do ich zavŕšenia v nebeskom Jeruzaleme. Ide o „vysoko postavenú latku". Program je jednoduchý. Uveriť v Kristovu lásku – prijať ho – žiť a vytvárať spoločenstvo tam, kde sme. Duc in altum je nadchnúť sa krásou a zapojiť do iniciatívy lásky Boha. Koľko nadšenia má každý človek, najmä každý mladý človek! Zapojiť sa do plánu svojho povolania, to je aj plán Kristov!

Byť pokrsteným znamená aj hľadať svoje povolanie. To je „naučiť sa Ježiša". Pozerať, milovať, myslieť, trpieť a žiť ako on a spolu s ním. Dať ožiť Ježišovi v nás tak, ako si to praje, ako nás povoláva. Náš život a práca sa tak stáva dielom Boha a nášho počúvania a uskutočňovania Božieho slova.

Jestvuje priliehavé prirovnanie: Hudba je ako med, ostáva ti na duši. Tak je to s každým slovom, ktoré hovoríme i počujeme, tým viac s rozhovorom, ktorý vedieme, a činom, ktorý vykonáme, alebo sledujeme v živote, alebo na obrazovke. Dovoľte mi na záver želanie pre nás, študentov i učiteľov: Nech činohra nášho života je dobrá, krásna a šťastní s Bohom obdarúvajme svet.

prof. ThDr. Ing. Anton Konečný, PhD.
dekan TF KU

KARDINÁL JOZEF TOMKO V KOŠICIACH

Východoslovenskú metropolu navštívil vzácny hosť. Kardinál Jozef Tomko prišiel do Kňazského seminára sv. Karola Boromejského pri Teologickej fakulte Katolíckej univerzity, kde od 22. do 25. novembra viedol duchovné cvičenia bohoslovcov. Počas návštevy sa stretol i s vedúcimi predstaviteľmi a zamestnancami fakulty. V sobotu 26. novembra v Dóme sv. Alžbety celebroval slávnostnú svätú omšu zo sviatku sv. Ondreja, patróna Košickej arcidiecézy. Prítomný bol aj miestny arcibiskup Mons. Alojz Tkáč, pomocný biskup Mons. Bernard Bober a vyše stopäťdesiat kňazov, ktorí sa zišli na každoročných diecéznych rekolekciách. Počas slávnosti bolo košickému presbytériu predstavených desať nových kandidátov na službu diakonátu a kňazstvo. Kardinál si vo svojom príhovore spomenul na Zelený štvrtok roku 1989, keď na tomto mieste slúžil omšu pred vtedajším spoločenstvom kňazov, a vyzval k väčšej úcte k Eucharistii.

Peter Fogaš
Foto: Tomáš Kormaník

Nádej a láska v našom živote

Každodenný život mnohých z nás často prináša apatiu, pohodlnosť, ku ktorej má človek bližšie ako k životu plnému krásy a pohybu. Pokiaľ sa rozhliadneme okolo seba, pozorujeme ľudí na ulici, ktorí okolo nás prechádzajú, u väčšiny z nich vidíme zamračené, ustarané tváre, vidíme osoby, ktoré prepadli apatii a podľahli problémom svojho života. Chcel by som sa pokúsiť touto úvahou dať nádej na činorodý a plný život.

Človek v dnešnom uponáhľanom svete hľadá pokoj. Hľadáme miesta, kde by sme mohli nerušene odpočívať a načerpať silu do ďalšej práce i chuť do života. Stretávame ľudí v odľahlých kútoch prírody, hľadáme miesta, kde by sme mohli byť aspoň chvíľu sami. Rastie záujem o návštevu kostolov, pútnických miest a nastáva čas tzv. „hľadania ticha“.

Pokiaľ sa hlbšie zamyslíme nad „hľadaním ticha“, poznáme, že po čase nebudeme hľadať ticho vonkajšie, v ktorom sa môžeme načas uvolniť od svojich problémov, zbaviť starostí a strachu, ale začíname hľadať ticho vo svojom vnútre. Zistíme, že každé slovo, ktoré pôsobí z vnútra, nás obohacuje a dvíha. A my začíname hľadať pomoc v tejto vnútornej sile.

Sú ľudia, z ktorých radostných a uvoľnených tvárí k nám vyžaruje spokojnosť, vedia, že sú a budú stále potrební. Sú ľudia, ku ktorým cítime dôveru, otvorenosť už len tým, že nás vypočujú. Sme radi v ich prítomnosti. Nazval by som ich „ľudské vŕby“. Po rozhovore s nimi sa cítime uspokojení, vitálnejší, sme plní optimizmu do ďalšieho života. V zhone dnešnej doby vidím, že veľa ľudí nosí svoje problémy a starosti niekde hlboko vo svojom vnútri a nedovolí nikomu ani poodhrnúť túto oponu. Tak sa uzatvoria len do seba, a tým sa aj odlúčia od svojho okolia. Tento typ ľudí prenáša do okolia nepokoj, v ich prítomnosti sa necítime dobre.

Preto by v našom živote mala mať miesto nádej, viera a láska. Nádej v lepší život, viera v sebarealizáciu, vo svoje schopnosti a láska k ľuďom. Naučiť sa nezištne rozdávať. Niekedy stačí len pár povzbudivých slov, malá pozornosť, inokedy úsmev. Tak sa naučíme tolerantnosti, stávame sa príjemnými ľuďmi a v našom najbližšom okolí nás budú mať radi.

Poznám ľudí, ktorí sa len vlastnou pevnou vôľou dokázali preniesť cez ťažkú chorobu, neuzatvárali sa do ústrania, ale naopak, boli veľmi činorodí. Bolo úžasné vidieť postihnutého chlapca (s týmito ľuďmi sa často stretávam), ktorý sedel na invalidnom vozíku a usmieval sa. Keď som sa na neho bližšie pozrel, zistil som, že dokáže pohybovať iba jednou rukou. „Prečo si taký šťastný?“ pýtam sa ho. „Viem maľovať, naučil som sa to.“ Pri jeho druhej návšteve som videl, ako maľuje obrazy, alebo vypaľuje do dreva. Do pravej ruky, ktorú mohol trocha dvíhať, zobral štetec a pokračoval na obraze, ktorý možno pred pár dňami začal maľovať. Kreslil krajinky, portréty i obrázky pre deti. „Maľujem len tak, pre radosť a potešenie druhých,“ povedal a venoval mi jeden zo svojich obrazov, ktoré tvorili krásnu domácu zbierku. A tak som pochopil jeho šťastný výraz i povzbudivé pohľady a slová jeho známych a kamarátov. Mal ich veľa. Pre každého mal obrázok a povzbudivé slovo.

V školských laviciach sme spoznali veľa učiteľov, niektorí získali naše sympatie viacej, iní menej. Spoznal som veľa učiteľov a vážil som si ich prácu aj obetavosť, najmä na vysokej škole. Vážil som si tých, ktorí dokázali svoje dlhoročné a ťažko získavané poznanie predať svojim žiakom. Ich práca bola venovaná našej mladej generácii. Mnohoročná oblasť bádania a výskumu nepriniesla slávu a ovocie autorovi, vytvoril niečo nové, nový aparát, alebo nový pracovný postup. Skromnosť, ktorá myslím si, je v každej oblasti vedeckého bádania dôležitá, ukázala pravú podstatu poznania. Teda nie slávu, ale predanie svojej práce, svojho dlhoročného úsilia a skúseností počas pár hodín, dní, štúdia tak, aby sme sa mohli o poznané už oprieť a z neho smerovať svoje kroky ďalej. Takým učiteľom vďačím za to, čo ma naučili. Viem, že čo i len samotná myšlienka na nich dodáva silu do ďalšej práce. Je to i istá forma povzbudenia do života.

Nádej vždy býva cestičkou k láske, väčšinou ťažkou, neschodnou, ale vždy sprevádzanou poznaním niečoho lepšieho, z čoho sa možno tešiť. Tešíme sa z lásky. Každý z nás dostal do daru semiačko lásky, to je zasiate v nás a treba ho rozvíjať. A tak „plamienok“, ktorý je daný naším zrodením, nemôže uhasnúť. Nádej a láska sú pevne začlenené do nášho života, stali sa jeho súčasťou.

Nie je prejavom lásky, že myslím len sám na seba, budem len prijímať a nedávať nič. Takáto sebaláska je prejavom egoizmu.

Naproti tomu láska, ktorá je rozdávaná nášmu okoliu nezištne, len s túžbou pomôcť druhému, nám zasa ukazuje „priestor lásky“, ktorý ovplyvňuje nás všetkých a napĺňa naše srdcia. Srdce je symbolom lásky a veľká nádej, že láska, ktorá je zmyslom života, nás pevne drží v okruhu lásky. Človek nemôže žiť bez lásky. Existuje aj láska z vyššieho poňatia, a to je láska k Bohu. V tom je nádej všetkých dobrých ľudí. Láska znamená jednotu.

Harmóniou a hybnou silou celého vesmíru je láska a kto ju spoznal, stal sa radostným a šťastným, pretože sa naučil milovať. Miluje aj ten, kto verí a má nádej v lepší život. Od nádeje je už len krôčik k láske. Je to harmónia, súlad, spojenie v jeden pozitívny celok. Preto láska by mala byť zmyslom nášho života. A to znamená nie len o nej hovoriť, ale prežívať ju každý svojím životom.

Existuje láska fyzická, ktorá spája dvoch ľudí, muža a ženu. A z veľkej lásky by mal vzniknúť nový život. Už počatie by malo začínať láskou, mnohokrát je to iba vášeň. V časnom tehotenstve, keď plod začína cítiť dianie okolo seba, čaká lásku a trpezlivosť, s akou sa má čakať na jeho príchod. Preto i maličké, ktoré by malo byť vždy očakávané a chcené, túži po láske a ňou je formovaný jeho budúci život. Je známe, že sa často prenášajú pocity i povaha ženy na plod a to maličké v nás plače. Že to nevnímame? Samozrejme, že my muži nie, ale žena, ktorá maličké nosí, cíti jeho „slzy“, počuje jeho plač. To maličké by mohlo povedať, ale ja som sa narodilo z lásky, prečo nemôžem mať lásku? A tak na malom praktickom príklade môžeme spoznať hodnotu lásky.

Existuje ale aj láska duchovná, v ktorej sa človek zrieka všetkého okolo seba, materiálnych hodnôt, moci a za to prežíva i spoznáva všetko. Ďaleko viac, než čoho sa zrieka.

Takíto ľudia nežijú svetským životom, ale dali sa do služieb lásky najvyššej – Božej. Milujú a sú milovaní.

Nádej nám ukazuje možnosť cesty k láske, tá cesta je pre nás neustále otvorená. Vlastne sa celý život učíme láske a po smrti (fyzickej) nebudeme posudzovaní podľa našich hriechov, ale podľa stupňa našej lásky.

Ten, kto dokáže nezištne rozdávať radosť a lásku, dokáže prijať i kríž života, bolesť a utrpenie. Stotožniť sa s láskou, znamená pochopiť jej hodnotu. Keď sa pozrieme okolo seba, vidíme, ale hlavne cítime, že okolo nás je nedostatok lásky. Prevážila ju hodnota peňazí, majetku a zahalenej mysle. Myseľ se zahalila do panciera z peňazí, moci a slávy. Vytvorila tak silnú stenu a za ňou nový svet. Svet hanby a zahaleného srdca. Láska k duchovným hodnotám sa zmenila na lásku k majetku a k tým ľuďom, ktorí si vytvorili podobný svet. A tak plače láska, pretože je spútaná a pošliapaná.

Ak nemáme lásku, stratil zmysel i náš život. Ale nádej, ktorá nás učí, nám hovorí: ale nie každý dokáže túto formu lásky uniesť. Najvyšším stupňom lásky je utrpenie, obetovanie sa pre lásku. I smrť Kristova na kríži bola prejavom lásky. Veľkej a nekonečnej lásky. Môžeme povedať, že láska v sebaobetovaní nemá rozmer. Tým sa pre nás stáva nádejou. Nádejou v tom, že sa budeme učit žiť v láske a láskou naplníme celý náš život. Tak sa naplnia slová: „Zrodení sme boli pre lásku.“

Ing. Karel Komárek, PhD.
prodekan pre vedu a výskum FZ KU

NÁVRATY K TÝŽDŇU VEDY NA FF A PF

Pri príležitosti týždňa európskej vedy (7. – 11. novembra) sa aj na fakultách Katolíckej univerzity uskutočnili viaceré podujatia. Takto týždeň vedy stručne zhodnotili na dvoch fakultách univerzity.

Na pôde **Filozofickej fakulte KU** sa v týždni od 7. do 11. novembra 2005 uskutočnilo niekoľko zaujímavých akcií a hodnotných podujatí, ktoré jednotlivé katedry usporiadali v rámci Týždňa vedy EÚ.

Kabinet pedagogickej prípravy v spolupráci s vydavateľstvom Portál otvoril týždeň vedy v pondelok 7. 11. 2005 prezentáciou najnovších publikácií a odborných príručiek, spojenou s predajom.

V utorok 8. 11. 2005 sa prezentovali hneď štyri katedry. Katedra anglického jazyka a literatúry pod vedením PaedDr. Jána Kozoňa a PaedDr. Alexandry Bagiovej pripravila prednášku na tému *Úroveň jazykovej kompetencie na Slovensku*. Na podujatí organizovanom katedrou histórie vystúpili so svojimi prednáškami na tému *Aktuálne otázky moderných slovenských dejín v kontexte európskeho vývinu* PhDr. Marek Havrila, PhD., a prof. PhDr. Michal Otčenáš, CSc. Katedra germanistiky usporiadala odbornú prednášku doc. Dagmar Košťálovej na tému *Načo germanistika*. V utorok sa uskutočnila ešte jedna akcia, ktorú zorganizovala katedra filozofie. Pozvanie prijal a so svojou prednáškou na tému *Pojem a definícia v rámci transparentnej intenzionálnej logiky* vystúpil prof. PhDr. Pavel Materna, CSc., z Masarykovej univerzity v Brne.

Deň otvorených dverí, ktorý bol 9. novembra 2005, sa začal sv. omšou a pokračoval stretnutím s dekanom a prodekanmi fakulty v aule Jána Pavla II. V rámci dňa otvorených dverí jednotlivé katedry prezentovali verejnosti aktuálne informácie o obsahu, forme a zameraní ich výučby.

Štvrtok bol podobne ako utorok bohatý na akcie a podujatia. Katedra teológie sa venovala téme *Miesto Panny Márie v teológii*. S hlavnou prednáškou na tému *Utrpenie Panny Márie podľa Jána Pavla II*. vystúpila doc. RNDr. ThDr. ICLic. Jana Moricová, PhD.

Vedecký ústav Ladislava Hanusa zorganizoval druhé literárnovedné popoludnie, na ktorom so svojou prednáškou *Pavol Ušák Oliva – kňaz a básnik* vystúpil prof. PhDr. Jozef Šimončič, CSc. Kabinet pedagogickej prípravy okrem výstavy kníh pripravil aj prednášku na tému UNICEF – práva dieťaťa.

Medzinárodná vedecká konferencia *Vedecké dimenzie žurnalistickej komunikácie*, usporiadaná katedrou žurnalistiky, bola posledným podujatím fakulty v rámci Týždňa vedy EÚ. Na konferencii, ktorá sa uskutočnila v piatok 11. 11. 2005, sa zúčastnili aj dvaja rakúski spoluriešitelia príslušného projektu, viacerí poprední teoretici žurnalistiky z bratislavskej a trnavskej fakulty.

Materiály z konferencie budú publikované v osobitnom vedeckom zborníku.

Alena Chylová
referentka oddelenia pre vedu, umenie a doktorandské štúdium FF KU

V dňoch 7.– 11. 11. 2005 sa aj na **Pedagogickej fakulte KU** uskutočnili prednášky a podujatia, ktoré súviseli s týždňom európskej vedy a dňom otvorených dverí. V rámci tohto týždňa odznelo spolu 46 prednášok na rôzne témy, ktoré sa snažili priniesť nové pohľady na rôzne oblasti súvisiace s predmetmi prednášanými na PF. Okrem už spomínaných prednášok sa katedry prezentovali aj inými podujatiami.

Katedra katechetiky a praktickej teológie sa zamerala na katechézu a v dňoch 7. – 9. 11. prezentovali jej členovia vzorovú katechetickú miestnosť, ktorá by mala zohľadniť začiatok 21. storočia. Preto sme sa v tejto miestnosti mohli stretnúť s modernými didaktickými prostriedkami a pomôckami. Ďalším zaujímavým podujatím bol koncert pedagógov Katedry hudobného umenia PF v stredu 9. 11. 2005, na ktorom odzneli diela G. F. Händla, R. Shumana, A. Stradellu, W. A. Mozarta a G. F. Telemanna. Utorok 8. 11. 2005 patril prezentácii katedry biológie, ktorá sa zamerala na environmentálnu problematiku, ako aj na iné špecifické oblasti, akými sú prevencia rakoviny, kmeňové bunky a iné. Svoju pozornosť na aktuálnu tému zneužitia chemických látok ako nástroja na uskutočnenie teroristického útoku sústredila katedra chémie na prednáškach, ktoré odzneli v stredu 9. 11. 2005 v organovej sieni rektorátu KU. Katedra matematiky a fyziky sa sústredila na fenomény, akými sú napr. hra SUDOKU a aktuálna otázka zdrojov energie pre ľudstvo. Aktuálne výsledky výskumov v sociálnych vedách prezentovali členovia katedry sociálnej práce vo svojich príspevkoch o nezamestnanosti, o kvalite života seniorov a iných, pričom sa špecificky zamerali práve na oblasť Ružomberka. Ústav pedagogických vied a autorský kolektív združenia Virtuálna kolaborácia pripravili prezentáciu využitia IKT v tvorivom vyučovaní prírodovedných predmetov.

Prezentácie ako aj sprievodné podujatia jasne akcentovali fakt, že Pedagogická fakulta KU, ako aj celá Katolícka univerzita môže ponúknuť atraktívne študijné odbory. No nielen to. Je potrebné zdôrazniť, že sa poukázalo na vedecký a výskumný rozmer, ktorý sa začína úspešne rozvíjať aj na našej alma mater.

Mgr. František Stanček
PF KU

Návšteva univerzity v Bologni

Dňa 12. 11. 2005 sa prodekani PF a FZ pre zahraničné vzťahy a mobility, prof. Anton Fabián a h. doc. Jozef Jurina, zúčastnili na slávnostnom otvorení akademického roku 2005/06 na univerzite v Bologni, ktorá je jedným z najvýznamnejších centier vyššieho vzdelávania v Európe. Návšteva bola zameraná na nadviazanie nových kontaktov s najstaršou univerzitou v Európe (1088).

Pobyt v Bologni začal v piatok (11. 11. 2005) slávnostnou večerou, ktorú pripravilo vedenie univerzity. Medzi pozvanými hosťami bol aj Ján Figeľ, komisár EÚ pre vzdelávanie, odbornú prípravu, kultúru a multilingvizmus. Okrem iného sa hovorilo o možnosti podpísania zmluvy medzi Katolíckou univerzitou v Ružomberku a Bolonskou univerzitou a tiež aj o bilaterálnych zmluvách medzi pedagogickými fakultami a fakultami zdravotníctva.

Slávnostná inaugurácia nového akademického roku začala v Aula Magna Santa Lucia v sobotu 12. novembra 2005 o 9.00 hod. Zúčastnení hostia boli svedkami nezabudnuteľných a veľmi zaujímavých chvíľ. Slova sa ujal rektor bolonskej univerzity prof. Pier Ugo Calzolari, ktorý hovoril o úspechoch vo vedeckom výskume a výučbe, o aktivitách študentov, o internacionalizácii a nových prognózach univerzity. Zaujímavým momentom otvorenia bola aktivita študentov – asi stovka ich prišla oblečená v dobových kostýmoch a hlučne prerušovali slávnostný akt. Nezainteresovaný divák sa mohol domnievať, že ide o nejakú demonštráciu, ale tento akt patrí prirodzene k inaugurácii už dlhé desaťročia. Záverečné slovo mal Ján Figeľ, ktorý poukázal na význam bolonskej univerzity v dejinách európskej kultúry.

Na slávnostnom obede pri príležitosti otvorenia akademického roka sa zúčastnili spolu s vedením bolonskej univerzity aj Ján Figeľ a Romano Prodi, bývalý šéf Európskeho parlamentu. V neformálnych rozhovoroch vyjadril záujem o rozvoj vysokého školstva v Slovenskej republike.

h. doc. PhDr. PaedDr. Jozef JURINA, PhD.
prodekan pre zahraničné vzťahy a mobility FZ KU

BIOETICKÉ VÝZVY SÚČASNOSTI
Medzinárodná konferencia na pôde KU

Dňa 11. novembra 2005 sa na pôde Katolíckej univerzity v Ružomberku uskutočnila medzinárodná konferencia Bioethics Challenges of the Present Times (Bioetické výzvy súčasnosti). Konferencii predchádzala o 8.00 hod. svätá omša v Jezuitskom kostole na Námestí Andreja Hlinku v Ružomberku. Potom sa už účastníci konferencie presunuli do susediacej budovy rektorátu KU, kde samotná konferencia prebiehala v anglickom jazyku, zabezpečená simultánnym tlmočením. Patronát nad konferenciou prevzal podpredseda výboru Európskeho parlamentu pre bioetiku Dr. Miroslav Mikolášik, člen EPP – ED (European People`s Party and European Democrats) a Fakulta zdravotníctva KU v Ružomberku. Po skončení konferencie sa v popoludňajších hodinách uskutočnila v hoteli Kultúra v Ružomberku tlačová konferencia.

Konferenciu svojím príhovorom otvoril prorektor KU – PhDr. Dalibor Mikuláš, ktorý tiež predstavil prednášajúcich.

Rektor KU, prof. Boris Banáry, privítal účastníkov konferencie a vyjadril svoju radosť nad tým, že na pôde univerzity prebieha takéto významné medzinárodné podujatie.

Ako prvý vystúpil Dr. Mikolášik (*New Ethic Challenges in Europe*), ktorý zároveň moderoval celú konferenciu.

Ďalším rečníkom bol prof. David Solomon (*Cultural Situation of Medical Ethics in the USA; Its Recent History, Central Conflicts, Methods and Outstanding Problems at the Moment*), riaditeľ Centra pre etiku a kultúru na Univerzite Notre Dame v USA.

Po ňom sa predstavil Dr. Peter Liese (*Europe Needs Committee Defenders of Human Dignity*), predseda pracovnej skupiny Európskeho parlamentu pre bioetiku.

Po krátkej prestávke konferencia pokračovala prednáškou Dr. Michaely Moravčíkovej (*Comparing with God through the Creation of a Man; Jewish Mystic Ritual of the Creation of Golem*), riaditeľky Inštitútu pre vzťah štátu a cirkví v SR.

KU v Ružomberku reprezentoval na konferencii vedúci Katedry filozofie Filozofickej fakulty doc. Peter Volek, mim. prof. KU (*On the Ontological Status of the Human Embryo*).

Ako predposledný vystúpil so svojím príspevkom Dr. Wlodzimierz Wieczorek (*Moral Aspects of the Cloning of Human Beings*) z Katolíckej univerzity v poľskom Lubline.

Na záver predniesol svoj príspevok prof. Balázs Mezei (*The Concept of Person in the Though of Karol Wojtila*), riaditeľ Filozofického inštitútu na Univerzite Petra Pázmányho v Maďarsku.

Atmosféru konferencie o bioetike doplnili svojimi gospelovými vstupmi súrodenci Jendruchovci. Finálnym výstupom celej konferencie je zborník, na príprave ktorého sa v súčasnosti pracuje. Ďalšie informácie sú dostupné na www.ku.sk/konferencia.

UDALOSTI

Poľskí pedagógovia na KVU

Akademickú pôdu Katolíckej univerzity v Ružomberku v dňoch 17. – 27. 10. 2005, konkrétne Katedru výtvarného umenia Pedagogickej fakulty, navštívili majstri výtvarného umenia prof. Werner Lubos a adi. Marek Milcarek. Sú to pedagógovia z Wyzsej Szkoly Pedagogicznej w Czestochowie a v rámci výmenných pobytov a mobilít oboch univerzít spolupracovali s našimi pedagógmi a študentmi v pracovných dielňach – ateliéroch. Teoretické a praktické poznatky boli základom odborných prednášok so zameraním na maliarstvo a sochárstvo, ktorým sa obaja profesne venujú. Špecificky sa prednášajúci prof. Lubos venoval maliarstvu so sakrálnou tematikou, adi. Milcarek viedol cvičenia v oblasti komornej plastiky a priestoru.

Pôsobenie týchto pedagógov obohatilo študentov, ale i vyučujúcich o množstvo cenných vedomostí a podnetov, ktoré môžu prispieť k neustálemu rastu tvorivého potenciálu.

Jozef Zentko

Organárstvo v strednej Európe

V dňoch 20. – 21. októbra 2005 usporiadala Katedra hudobného umenia (PF KU) a Bachova spoločnosť na Slovensku organologickú konferenciu s medzinárodnou účasťou pod názvom *Organárstvo v strednej Európe*. Konferencia sa uskutočnila v spolupráci s Culture Ireland, Rakúskym kultúrnym fórom, Českým centrom, Poľským inštitútom a kultúrnym inštitútom Maďarskej republiky. Pozvanie prijali odborníci v danej oblasti z takmer celej strednej Európy: prof. Johann Trummer (Rakúsko), doc. Dr. Pál Enyedi, Dr. Ing. Gyula Kormos, Dr. István Dávid (Maďarsko), prof. Martin Hobi (Švajčiarsko), prof. Jiří Sehnal, Dr. Petr Koukal (Česká republika), Dr. Dalibor Miklavčič (Slovinsko), Dr. Ireneusz Wyrwa (Poľsko), prof. Gerard Gillen (Írsko). Slovensko zastupovali Dr. Marián Mayer a Mgr. art. Stanislav Šurin.

Vo svojich príspevkoch oboznámili publikum s aktuálnym stavom organov v jednotlivých krajinách, so spôsobom ochrany a starostlivosti o historické nástroje, ako aj s uplatnením organu pri liturgických sláveniach. Súčasťou konferencie bola i exkurzia historických nástrojov vo východoslovenskom meste Kežmarok, a to konkrétne v starom artikulárnom evanjelickom chráme a v rímsko-katolíckom farskom kostole. Na obidvoch organoch mali zahraniční hostia možnosť si zahrať a oboznámiť sa tak s nástrojmi patriacimi medzi najstaršie na Slovensku.

Sprievodným podujatím bol organový koncert v Organovej sieni rektorátu Katolíckej univerzity (21. 10.), na ktorom sa predstavil prof. Gerard Gillen (vedúci Hudobného oddelenia na Národnej univerzite v Maynooth a titulárny organista dublinskej Pro-katedrály) s programom pozostávajúcim zo skladieb anglických autorov ako Thomas Tomkins, Matthew Locke, Henry Purcell, William Croft, George Frederick Handel, John Stanly, William Hine a George Berg. Následne po koncerte nasledovala beseda s írskym umelcom.

PaedDr. Mgr. art. Zuzana Zahradníková, PhD.

Historický deň na FF KU

Ľudstvo od svojich prvopočiatkov píše svoju históriu. Zaujímajú sa o ňu aj študenti histórie a žurnalistiky na Filozofickej fakulte KU, členovia Historického spolku pri FF KU v Ružomberku.

Historický spolok bol založený študentmi v spolupráci s vedením FF 28. septembra 2005. V rámci svojej činnosti usporiadal prvý Historický deň, pod názvom Slovensko v zrkadle dejín, ktorý sa uskutočnil dňa 23. novembra 2005 v budove rektorátu KU.

Podujatie sa konalo pod záštitou dekana FF KU doc. Imricha Vaška a vedúceho Katedry histórie FF KU prof. Michala Otčenáša, ktorým patrí poďakovanie za podporu podujatia.

Podujatie slávnostne otvoril dekan FF KU doc. Imrich Vaško. V úvode ocenil snahu a iniciatívu študentov pri príprave historického dňa. Predniesol príspevok na tému Cyril a Metod a prvé slovanské texty, Proglas. Prof. Michal Otčenáš vyzdvihol záujem študentov o históriu. Informoval o možnosti prijatia Historického spolku za člena Spoločnosti historikov Slovenska.

Slávnostnú atmosféru podporil svojím vystúpením spevácky zbor Mladosť zo Sociálnej a pedagogickej akadémie v Turčianskych Tepliciach pod vedením PaedDr. Sone Burčovej. Následne odzneli príspevky študentov histórie a žurnalistiky na témy: Kelti a Slovensko (Michal Adamec), Samova ríša a Veľká Morava, obdobie pred 2. svetovou vojnou, SNP – Zápoľná armáda (Martin Mráz), Turci a Slovensko (Peter Kováč), Mária Terézia (Jana Graňáková) a Dejiny žurnalistiky (Miloš Hrabovský).

Na príprave a priebehu Historického dňa sa zúčastnili okrem prednášajúcich študentov aj ostatní členovia Historického spolku (Jozef Rerko, Štefan Balberčák, Vladimír Král, Kristina Michaliková, Katarína Imrisková), ktorí zabezpečovali hladký priebeh podujatia.

Martin Mráz

Dni Slovenskej kultúry v Krakove

Univerzitný spevácky zbor Benedictus, komorný súbor Dixit Dominus a Schola cantorum sa v dňoch 7. – 9. októbra 2005 zúčastnili na 2. ročníku Dní slovenskej kultúry v Krakove. Podujatie bolo zorganizované pod patronátom Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v spolupráci s generálnym konzulátom Slovenskej republiky v Krakove a Slovenskou radou rodičovských združení. V rámci podujatia vystúpili aj pedagógovia a žiaci základných umeleckých škôl, špeciálnych základných škôl a konzervatórií z viacerých miest Slovenska – Bratislavy, Topoľčian, Nitry, Dubnice nad Váhom, Žiliny, Dolného Kubína, Poltára, Popradu, Levoče, Spišskej Novej Vsi a Michaloviec.

Univerzitný zbor a komorný súbor okrem iného účinkovali aj pri uvedení výstavy Corpus Christi maliarky Dariny Gladišovej. Výstavu v rámci roka Eucharistie otvoril tajomník zosnulého pápeža Jána Pavla II., kardinál Stanislaw Dziwisz. Na otvorení výstavy sa zúčastnil aj spišský pomocný biskup Mons. Štefan Sečka.

Účinkujúci nereprezentovali len samých seba, ale obrazne povedané celé Slovensko s jeho bohatou a rôznorodou kultúrnou tradíciou, za ktorú by sa nemal hanbiť nikto z nás.

Mgr. Juraj Valluš

Kuriér Katolíckej univezity

Vydáva Katolícka univerzita v Ružomberku
Námestie Andreja Hlinku 60, 034 01 Ružomberok
tel. (fax): 044 / 43 16 150 (207), kurier@ku.sk, www.ku.sk
Redakčná rada: ThDr. Ľubomír Stanček, Ing. Radislav Kendera, Mgr. Peter Gazda, RNDr. Ľubomír Popovič, Mgr. František Stanček, Ing. Martin Kuniak